

Neova Oy

Patrikkasuon perhosselvitys 2023, Ilomantsi

101022088-002

Raportointi

Topias Kulmala
Biologi, fil yo

Petri Lampila
Biologi, FT

Jessica Rapp
Biologi, FM

Tarkistaja

Ella Kilpeläinen
Biologi, FM

Neova Oy

Pvm.

24/01/2024

Projektiviite

101022088-002

Patrikkasuon perhosselvitys 2023, Ilomantsi

Sisällysluettelo

1	Johdanto.....	3
2	Aineisto ja menetelmät	3
3	Alueen yleiskuvaus.....	3
4	Tulokset	5
5	Yhteenveto ja johtopäätökset.....	7
6	Lähteet.....	7

Kansikuva: RiNR:n kuivahtanutta rimpeä alueen koillisrajalla © Raimo Rajamäki 2023

1 Johdanto

Neova Oy haluaa ottaa Ilomantsin kunnan kaakkoisosassa sijaitsevan Patrikkasuon turvetuotantoon. Hanketta varten tehtiin perhosselvitykset vuonna 2023. Selvityksistä vastasi AFRY Finland Oy:n fil. yo Topias Kulmala.

2 Aineisto ja menetelmät

Maastoinventoinnin ja raportin on laatinut biologin koulutuksen omaava perhoslajikartoittaja. Alueen perhoslajistoa selvitettiin kolmella käynnillä kesän 2023 aikana, jotka tehtiin 11.6., 29.6. ja 15.7.

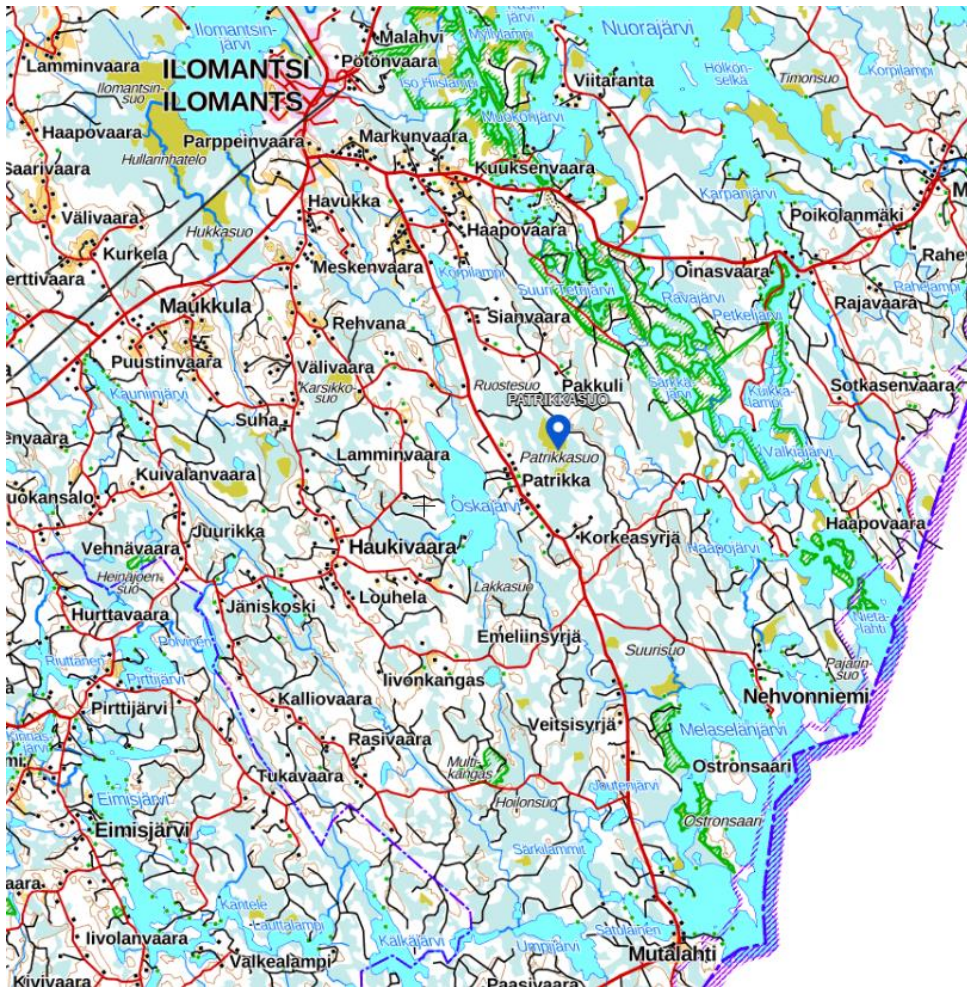
Perhosselvitystä tehtäessä on kiinnitetty erityistä huomiota suojeluarvoltaan huomionarvoisiin lajeihin, kuten erityisesti suojeltavat (LSA 1997/160, liite 4 2021/521), uhanalaiset (Hyvärinen ym. 2019), rauhoitetut (LSA 1997/160, liite 2a 2021/521) tai luontodirektiivin liitteen II ja IV lajit (Nieminen & Ahola 2017). Selvityksessä keskityttiin päiväaktiivisiin perhosiin.

Selvitykset tehtiin päiväaikaan. Selvitysalueetta käytiin läpi rauhallisesti kävellen ja perhosyksilöitä haavittiin kasvillisuudesta ja lennosta. Sää oli 11.6. ja 29.6. aurinkoinen, lämmin ja vähätuulinen, eli perhosten havainnointiin erinomainen. Kolmannella käynnillä 15.7. aamuyöllä oli satanut vettä, jonka vuoksi aamulla selvityksen alussa ympäristö oli jokseenkin kosteaa ja ilma pilvinen. Tämä näkyi pienempänä perhosten aktiivisuutena. Päivän mittaan pilvipeite alkoi kuitenkin rakoilemaan ja sitä mukaa perhosiakin oli enemmän lennossa.

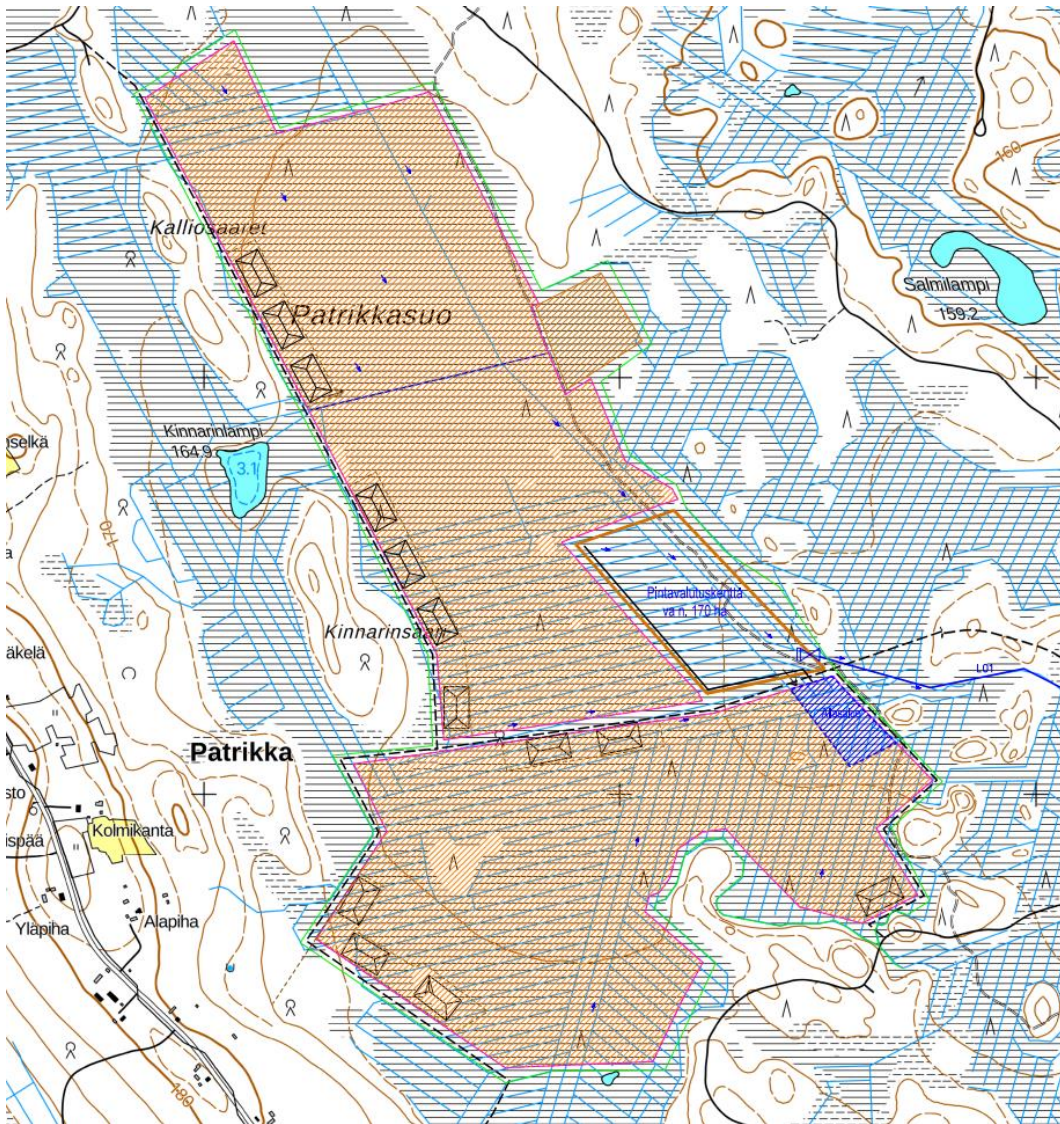
3 Alueen yleiskuvaus

Selvitysalue sijaitsee Pohjois-Karjalassa Ilomantsin kunnassa noin 13 kilometriä kuntakeskuksesta kaakkoon. Alue sijaitsee eteläboreaalisen kasvillisuusvyöhykkeen Järvi-Suomen (2b) osa-alueella. Se kuuluu Pohjois-Karjalan eliömaakuntaan (Kalliola 1973). Selvitysalueen sijainti on esitetty kuvan 1 kartalla ja aluerajaus kuvan 2 kartalla. Alueen pinta-ala on noin 180 hehtaaria.

Suomen suoaluejaossa Patrikkasuon alue kuuluu Sisä-Suomen viettokeidasalueeseen (Maanmittauslaitos 2023). Kasvukauden pituus Pohjois-Karjalassa vaihtelee 160 ja 170 vuorokauden välillä (Eurola 1999).

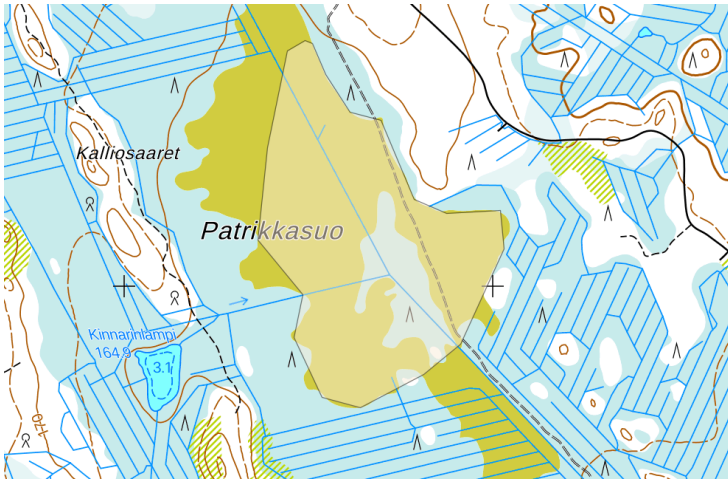
Kuva 1. Patrikkasuo selvitysalueen sijainti on merkitty sinisellä merkillä kartan keskivaiheille.

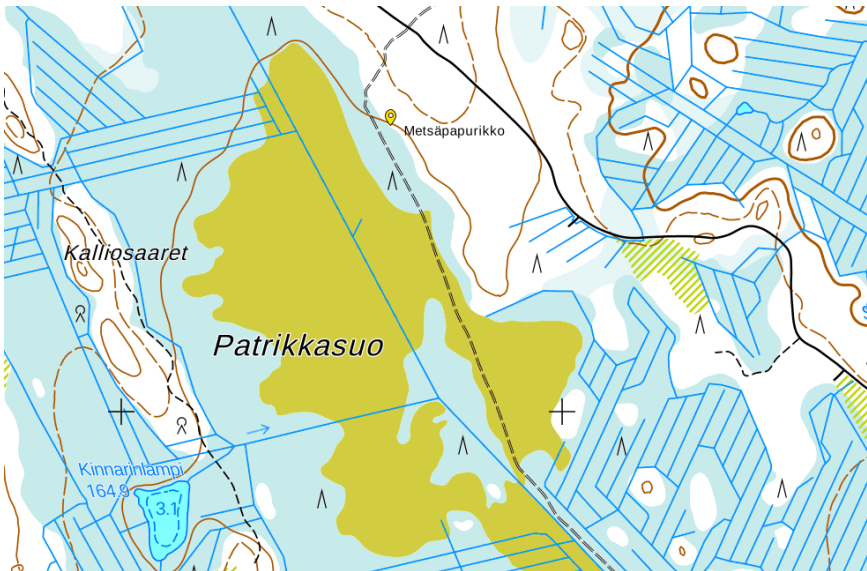
Kuva 2. Patrikkasuon selvitysalueen raja on merkitty vihreällä viivalla.

4 Tulokset

Maastoselvityksissä havaittiin kaikkiaan 21 perhoslajia (taulukko 1). Alueella havaituista lajeista rämevihersiipi (*Rhagades puri*) on arvioitu silmälläpidettäväksi (NT) lajiksi (Hyvärinen ym. 2019). Selvitysalueen rajan tuntumassa, mutta hieman sen ulkopuolella, havaittiin myös metsäpapurikko (*Lasiommata petropolata*), joka on niin ikään silmälläpidettävä laji (Hyvärinen ym. 2019). Rämevihersiipeä havaittiin 15.7. melko runsaasti selvitysalueen luonnontilaisemmillä alueilla suon keskiosissa (kuva 3). Metsäpapurikkoa havaittiin 11.6. yksi yksilö suon vieressä metsän tuntumassa (kuva 4).

Kuva 3. Arvio rämevihersiiven esiintymisalueesta havaintojen perusteella 15.7.

Kuva 4. Metsäpurikon havaintopaikka 11.6.

Suoalueen keskiosissa, joka oli ojittamatonta ja luonnontilaisempaa, oli perhoslajisto selkeästi suoympäristön lajeihin keskittyvä. Tämän alueen ympärillä oli suo ojitettua ja hyvin muuttunutta, jolloin perhoslajistokin muuttui enemmän metsäympäristöjenkin lajeja sisältäväksi.

Levinneisyyden ja elinympäristön puolesta mahdollisesti alueella esiintyviä suojelullisesti arvokkaita lajeja olisivat esimerkiksi muurainhopeatäplä (*Boloria freija*) ja rahkahopeatäplä (*Boloria frigga*). Selvitysten ajankohta oli lajien lentoaikoihin sopiva, mutta havaintoja näistä lajeista ei tehty.

Taulukko 1. Maastoselvityksissä havaitut lajit sekä niiden runsaus alueella. * = silmälläpidettävä laji.

Tiet. Nimi	Suom. Nimi	Runsas
<i>Agriades optilete</i>	Juolukkasiniisi	Melko runsas
<i>Aporia crataegi</i>	Pihlajaperhonen	Satunnainen
<i>Boloria aquilonaris</i>	Suohopeatäplä	Satunnainen
<i>Boloria eunomia</i>	Rämehopeatäplä	Runsas
<i>Boloria euphrosyne</i>	Pursuhopeatäplä	Runsas
<i>Boloria selene</i>	Niittyhopeatäplä	Satunnainen
<i>Brenthis ino</i>	Angervohopeatäplä	Melko runsas
<i>Callophrys rubi</i>	Kangaspehonen	Melko runsas
<i>Coenonympha tullia</i>	Saraikkoniittyperhonen	Melko runsas
<i>Colias palaeno</i>	Suokeltaperhonen	Runsas
<i>Diacrisia sannio</i>	Karhusiilikäs	Melko runsas
<i>Erebia ligea</i>	Metsänokiperhonen	Satunnainen
<i>Gonepteryx rhamni</i>	Sitruunaperhonen	Satunnainen
<i>Hypomecis atomaria</i>	Metsämittari	Runsas
<i>Lasiommata petropolitana</i> *	Metsäpapurikko	Satunnainen
<i>Melitaea athalia</i>	Ratamoverkkoperhonen	Melko runsas
<i>Plebejus argus</i>	Kangassinisiipi	Runsas
<i>Plebejus idas</i>	Ketosinisiipi	Runsas
<i>Rhagades puri</i> *	Rämevihersiipi	Melko runsas
<i>Rheumaptera hastata</i>	Keihäsmittari	Melko runsas
<i>Speyeria aglaja</i>	Orvokkihopeatäplä	Satunnainen

5 Yhteenvedo ja johtopäätökset

Patrikkasuolla tavattiin melko runsaasti soiden yleisiä päiväperhosia, joista joidenkin (esim. suohopeatäplä, saraikkoniittyperhonen) on arveltu vähentyneen ainakin eteläisessä Suomessa. Kohteella ei kuitenkaan havaittu erityisesti suojeltavia (LSA 1997/160, liite 4 2021/521), uhanalaisia (Hyvärinen ym. 2019), rauhoitettuja (LSA 1997/160, liite 2a 2021/521) tai luontodirektiivin liitteen II ja IV lajeja. Huomionarvoisista lajeista havaittiin ainoastaan silmälläpidettävät (NT, Hyvärinen ym. 2019) metsäpapurikko ja rämevihersiipi. Alue ei ole luontodirektiivin liitteiden II ja IV perhoslajien esiintymisalueella (SYKE 2020).

6 Lähteet

Eurola, S. 1999. Kasvipeitteemme alueellisuus. Oulanka reports 22. Oulanka biological station. University of Oulu.

Hyvärinen, E., Juslen, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U-M. 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö, Suomen ympäristökeskus, Helsinki.

Maanmittauslaitos 2023. Paikkatietoikkuna. <https://kartta.paikkatietoikkuna.fi/>.

Nieminen, M. & Ahola, A. 2017. Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajin (pl. lepakot) esittelyt. Suomen ympäristö 1/2017: 1–278. Ympäristöministeriö.

SYKE 2020. Luontodirektiivin (92/43/ETY) artiklan 17 mukainen raportointi 2019; lajit [karttasovellus]. SYKE:n Paikkatietoportaali. Online. Viitattu 14.12.2023. <https://syke.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=bbdf61bf261e4cb8b3cd8c0352d737f2>